

Spolupráce MŠ a poradenského zařízení, novinky v legislativě

Mgr. Lenka Bittmannová

SPC A ZDVPP
NAUTIS

Speciálně pedagogické centrum a zařízení pro další
vzdělávání pedagogických pracovníků při NAUTIS

Školská poradenská zařízení

- Pedagogicko – psychologické poradny
- Speciálně pedagogická centra

<https://msmt.gov.cz/vzdelavani/socialni-programy/pedagogicko-psychologicke-poradny>

<https://msmt.gov.cz/vzdelavani/socialni-programy/specialne-pedagogicka-centra>

PPP

- **poskytuje poradenské služby** dětem, žákům a studentům (od tří let do ukončení SŠ/VOŠ) z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami
- **poskytuje služby metodika prevence**, které podporují činnosti školních metodiků prevence ve školách
- PPP poskytuje služby také dětem, žákům a studentům, kteří jsou uvedeni v §16 odst. 9 ŠZ, a to zejména těm, kteří mají speciální vzdělávací potřeby **v důsledku specifických poruch učení a poruch chování**
- **poskytují kariérové poradenství**, participují na činnostech v oblasti **prevence rizikového chování** u dětí a mládeže, napomáhají při **rozvoji pedagogicko-psychologických kompetencí** učitelů

SPC

- poskytují především poradenské služby dětem, žákům a studentům (3 roky - SŠ/VOŠ), jejichž speciální vzdělávací potřeby jsou důsledkem:
- **mentálního,**
- **tělesného,**
- **zrakového či sluchového postižení**
- **nebo vznikají na základě narušené komunikační schopnosti (vady řeči), kombinovaných postižení a poruch autistického spektra**
- služby jsou odbornými pracovníky poskytovány **ambulantně** v SPC nebo **v terénu** během návštěv v prostředí, kde dítě žije (rodina, instituce) a ve škole, kde je vzděláváno (MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ)

V rámci komplexní odborné poradenské péče tým SPC zabezpečuje zejména:

- **speciálně pedagogickou, psychologickou a sociální diagnostiku** klientů se zdravotním postižením
- **poradenské, konzultační, terapeutické a metodické činnosti** pro klienty, jejich rodiče nebo osoby odpovědné za výchovu a pro pedagogické pracovníky
- **zpracovávání odborných podkladů a posudků** pro potřeby správních rozhodnutí o zařazení do systému vzdělávání a pro potřeby dalších správních řízení
- **kariérové poradenství** pro klienty se zdravotním postižením
- **odborné činnosti v rámci prevence** sociálně patologických jevů ohrožujících klienty se zdravotním postižením
- **informační činnosti a propagaci služeb SPC v širší veřejnosti**

Konkrétní činnosti SPC a ZDVPP při NAUTIS

- **diagnostika** (sppg, psychologická, sociální X dg. PAS, pouze screening) – doporučení PO, OPŠD, k přijímacím zk a maturitě
- **náhledy ve výuce, práce v terénu**
- **odborné poradenství, konzultace** s rodiči, pedagogy, asistenty pedagoga i ambulantně
- **kazuistické semináře pro AP**
- **besedy pro spolužáky** dětí, žáků a studentů s PAS
- **besedy pro rodiče spolužáků**
- **přednášky pro pedagogické pracovníky**
- **KBT terapie** pro klienty SPC
- **rodinná terapie** pro rodiny klientů SPC
- **logopedické nácviky**

- speciálně pedagogické vyšetření zpravidla **1x za 2 roky**
- náhledy ve výuce **1x – 2x za školní rok**
- **potřeby dětí s PAS ve školním prostředí se mění s ohledem na mnoho faktorů** (věk, přidružené dg., změna učitele, změna v kolektivu, přechody MŠ-ZŠ, 1.-2. stupeň, ZŠ-SŠ a další) **mnohem rychleji**
- **důležitý je proto pravidelný kontakt s rodinou a školou**
- **kontakt s dalšími odborníky** (psychiatr, klinický psycholog, klinický logoped, praktický lékař) probíhá zpravidla formou seznámení se zprávami z vyšetření + kontakt dle potřeby
- spolupráce rodiče – MŠ – ŠPZ je pro celkový rozvoj dítěte s PO velmi důležitá

Podpůrná opatření – 5 stupňů

- Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje MŠ **i bez** doporučení ŠPZ
- Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit **pouze s** doporučením ŠPZ

1. Stupeň PO

- slouží ke kompenzaci **mírných obtíží** ve vzdělávání žáka (Jedná se především o úpravu organizace vzdělávání dítěte, o volbu vhodných pedagogických a didaktických postupů)
- **Plán pedagogické podpory** (zpracuje MŠ, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání -1.9.2017)
- **bez** normované finanční náročnosti

Podpůrná opatření 2. stupně

- SPU a SPCH, mírné oslabením sluchových nebo zrakových funkcí, mírnými řečovými vadami, nedostatečnou znalostí jazyka, poruchami autistického spektra **s mírnými obtížemi**
- **problémy dítěte ve výchovně vzdělávacím procesu lze charakterizovat jako mírné**, lze je obvykle kompenzovat s využitím speciálních nebo kompenzačních pomůcek, s podporou předmětu speciálně pedagogické péče a úpravami pedagogické práce
- **bez AP**

PO 3.-5. stupně

- obtíže **závažnějšího charakteru**
- 3. stupeň AP (10 – 30 h týdně)
- 4. a 5. stupeň – až 40h týdně úvazku AP

Postup mateřské školy při podezření na speciální vzdělávací potřeby

MŠ doporučí rodině péči ŠPZ, popř. odborné vyšetření u klinického psychologa/dětského psychiatra

- ŠPZ dítě vyšetří a zařadí ho do adekvátního stupně podpory, v daném stupni pak vybere z nabídky vhodná podpůrná opatření.
- ŠPZ vydá zprávu z vyšetření a doporučení
- Doporučení ŠPZ je nutné konzultovat s MŠ před odesláním datovou schránkou (potřeba personální podpory, konkrétní pomůcky apod.)

Novinky v OPŠD

- zákon č. 239/2025 Sb. – **Odkladová novela školského zákona**
- účinnost: vyhlášen 15. července 2025, v platnost vstoupil 1. září 2025, novelizuje zákon č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a zákon o pedagogických pracovnících
- hlavní cíl vyhlášky: zpřísnit a zpřehlednit pravidla pro odklady školní docházky a posílit kvalitu vzdělávání

Co odkladová novela mění?

- od 1. září 2025 již není možné požádat o „dodatečný odklad školní docházky“ během prvního pololetí 1. ročníku. Tato praxe, která byla dosud běžná, končí
- **nové pravidlo:** Odklad musí být schválen výhradně v době zápisu do školy, nikoli dodatečně po zahájení školní docházky.
- jde o významný posun v praxi škol i přístupu rodičů k rozhodování o školní zralosti dítěte.

Změna termínu zápisů + koho se změny letos netýkají

- zápisy probíhají **od poloviny ledna do poloviny února**
- změny v OPŠD se netýkají dětí, které oslavily/oslaví své 6. narozeniny od 1.4. do 31.8. Ty mohou (letos naposledy) dostat doporučení k odkladu pouze na základě žádosti rodičů, doporučení pediatra a ŠPZ, např. z důvodu nedostatečné tělesné či duševní vyspělosti.
- v odkladovém roce nepotřebují IVP

Koho se změny týkají již v letošním roce

- změny se týkají dětí, které oslavily či oslaví 6. narozeniny v období 1. 9. 25 -31. 3. 26
- k odkladu PŠD je třeba doporučení odborného lékaře (nikoli pediatra) + ŠPZ
- v odkladovém roce bude dítě vzděláváno dle IVP

- OPŠD budou podle nových pravidel zpravidla povoleny u dětí se středně těžkým či těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami (ve vazbě na mentální postižení či autismus), z důvodu závažného zdravotního stavu (poúrazového/pooperačního), z důvodu závažných autoimunitních, infekčních, chronických nebo onkologických onemocnění
- **zpravidla nebude možné udělit odklad dětem s** chronickým onemocněním horních a dolních cest dýchacích, diabetes, epilepsií, nedokončeným vývojem řeči, nerozvinutými smyslovými percepcemi, smyslovými vadami, tělesným postižením, **PAS** (bez poruch intelektu), z důvodu pracovní nezralosti, socio-emoční nezralosti, **poruch pozornosti, dětem s OMJ** či z důvodu jiných životních podmínek (náhradní rodinná péče, děti z DD apod.)

„zpravidla“

Posouzení je i nadále na odbornících. Pokud tedy např. bude mít dítě s PAS závažné deficity v komunikaci a sociálních kompetencích, je možné doporučení k odkladu udělit, pokud bude ve shodě ŠPZ a odborný lékař.

Je třeba upozornit rodiče na změny v odkladech, mnoho z nich na OPŠD „spoléhá“ a o změnách neví. K zápisu musí všichni rodiče, je třeba podat žádost o odklad a doporučení ŠPZ + odborného lékaře dodat ideálně ihned, popř. požádat o možnost dodatečného dodání.

Změny v podpoře AP v 1. třídách

- novelizace školského zákona zavádí nově od září 2026 v základních školách **pozici AP do každé první třídy, ve které bude vzděláváno alespoň patnáct žáků**. Tato změna se bude týkat pouze běžných ZŠ, nebude se týkat škol speciálních
- podle informací z MŠMT se zatím počítá s tím, že by v **každé 1. třídě byl AP na 20 hodin přímé a 2 hodiny nepřímé pedagogické činnosti týdně**. Mělo by se jednat o asistenty pedagoga ve **vyšší kvalifikační úrovni** – asistenti v prvních třídách by tedy měli mít absolvovanou minimálně střední školu s maturitou a další pedagogické vzdělání (buď vzdělání v pedagogickém oboru anebo kvalifikační kurz pro asistenty pedagoga).

Případné dotazy je možné zasílat na:

lenka.bittmannova@nautis.cz

Konference SPC a ZDVPP při NAUTIS

**Podpora dětí s PAS v mateřské škole a při zahájení
povinné školní docházky, 29.4.26**

<https://spc.nautis.cz/kurzy/vii-konference-spc-a-zdvpp-pri-nautis-podpora-deti-s-pas-v-materske-skole-a-pri-zahajeni-povinne-skolni-dochazky/>